UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Tertia. Circumstantiam loci Angelicæ salutationis prosequentes, dignitatem sacerrimæ Domus Lauretanæ, in qua Verbum caro factum est expendimus; aliasq[ue] circumstantias, Angelicam legationem ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-51414

Visual Library

pra dixi) *florem* ſignificat, hinc ſingularem quandam elicio rationem, ob quam Ioſeph, & Samſon Chriſtum Dominum præfigurarunt; hi enim duo, inſignes viri fuerunt; velut flores, qui vt fructus matureſcat, oportet vt decidant, & vitam, quam ab arbore mutuant, amittant: dum enim hi iuuenes floruerunt, populus eorum de inimicis victoriam non tulit, illis autem decidentibus, & vita functis, populus hebræus indies multiplicari cœpit, & Philiſthæi miſere perierunt: quia ergo Chriſtus Dominus flos erat de radice Ieſſe, oportuit, vt decideret, & vitam amitteret, vt fructus noſtræ redemptionis matureſceret, idcirco conuenientiſſime figuratus fuit per Ioſephum, & Samſonem, quos *Nazaræos*, vel *floridos*, tamquam Chriſti typos vocat ſacra Scriptura. Cui ſit honor, & gloria in ſæcula ſæculorum. Amen. *Iſai. 11.*

HOMILIA III.

Circumſtantiam loci Angelicæ ſalutationis proſequentes, dignitatem ſacerrimæ Domus Lauretanæ, in qua Verbum caro factum eſt expendimus; aliaſque circumſtantias, Angelicam legationem concomitantes, commemoramus; nonnullaque de Virginibus neceſſaria Clauſura tradimus.

VT his, quæ de circumſtantia Domus, Angelicæ Annunciationis mihi dicẽda ſunt, plenior fides adhibeatur, profiteor, me nihil in Homilia hac dicturũ; quod ex Hiſtoriographis, auctoribusque grauiſſimis non decerpſerim: hi autem ſunt, Beda, Blondus, Baptiſta Mantuanus, Leander Albertus, eruditiſſimus Caniſius, necnon Hieronymus, Angelica, Recanatenſis Reipublicæ Secretarius. à venerabili ergo Beda exordiar; hæc ille ſcripſit lib. de locis ſanctis cap. 16. *Nazareth muros non habet, ſed magna ædificia, duaſque grandes Eccleſias; vna eſt in medio ciuitatis, ſuper duos fundata cancros, vbi quondam fuerat domus, in qua Dominus nutritus eſt infans; altera vero eſt Eccleſia, vbi domus erat, in qua Angelus ad B. Mariam venit.* Apoſtoli ſacram hanc domum ob præclara ad ſalutem humani generis in ea conſummata myſteria, in orationis domum verterunt, illam ſolemni more diuinis vſibus conſecrantes, deinde à Chriſtianis in magna veneratione habita fuit, vt qui rectè agnouiſſent in ea Virginem, natam, nutritam, ab Angelo ſalutatam, & à Spiritu ſancto obumbratam, Chriſtum, naturalem Dei filium concepiſſe, & natum, magna ex parte educaſſe: poſtmodum verò anno à reconciliata diuinitate nonageſimo quarto ſuper millenum & ducentenum decima die Decembris ſub Bonifacio Octauo Pontifice maximo hoc ſacellum à Nazareth ciuitate relictis fundamentis auulſum, & eleuatum, eo iubente qui ſolus facit mirabilia magna, in cuius poteſtate cuncta ſunt poſita; Angelorum miniſterio ad Dalmatiam, ſeu ad Illyricos prope opidum Terſactum, & prope opidum flumen, delatum fuit ſuo, vt olim, cæmento, lapideaque ſtructura cohærens, quatuorque adhuc parietibus conſtans; deinde illinc abreptum, miro modo ſuper æquora eodem Angelico miniſterio, primum in nemore mox in colle fratrum, & tandem in via publica collocatum eſt in agro Piceno, ſiue (vt Itali loquuntur) Recanatenſi, in media ſilua nobiliſſimæ cuiuſdam fœminæ, cui nomen erat *Laureta*, à qua Domus illa, Lauretana appellatur. Rarum ſanè, ac portentoſum miraculum; ſed minime

Beda de lo- ſan. c. 16. Blond. lib. de Ital. ill. cap. 5. Bapt. Man. de Laur. ad- & eius orig. D. Hieron. Ang. rei. Recanat. hiſt. de hiſt. Virg. Lauretanæ. Leand. in ſua hiſt. Caniſ. lib. 5 de Deip. M. c. 5. Beda vbi ſ.

incre-

incredibile, vt garriunt illi duo hæreti-
Verger. lib. ci, Vergerius libro, quem impudentiſſi-
contra Id. Lau. me inſcripſit: *contra Idolum Laureti*: &
Illyric. in Illyricus in Centuria mendaciorum
Papiſtarum; cum ſimilia portenta diui-
nam virtutem olim effeciſſe paſſim
Dan. 14. commemorent ſacra volumina. Haba-
cuch prophetam ex Palæſthina in Ba-
bylonem tranſtulit, ac eundem incolu-
mem ſuis illicò reſtituit. rurſus An-
Act. 8. gelico miniſterio factum eſt, vt Phi-
lippus Chriſti diſcipulus, velut per aera
deportatus, nobili eunucho conſocia-
retur; eoque baptizato ad ſuos in Azo-
tum confeſtim rediret, longe itine-
rum ſpatiis breuiſſimo tempore con-
fectis, vt omnes ſubitam illam trans-
lationem, atque reſtitutionem eiuſdem
hominis admirarentur. Deinde, quid
4 Reg. 2. magis prodigioſum, Eliam Thesbiten
ex hominum conſpectu ſubitò rapi, &
Matth. 17. curru igneo excipi, & in loca remo-
tiſſima deuchi: ac demum poſt multa
Luc. 9. ſæcula in Palæſthinam reuerti, & ma-
Heb. 1. ieſtate magna fulgenti in monte Tha-
bor conſpici; poſtquam verò ibi cum
Chriſto de futuro eius exceſſu collocu-
Euſeb. lib. 2. tus eſſet, ſtatim rurſus euaneſcere? Nec
cap. 9. hiſt. defuerunt, qui cum Gregorio Thau-
eccleſ. maturgo tanta fide excelluerint, vt ru-
pes, & montes ingentes oratione ſola
mouerint, atque aliunde tranſtulerint.
Quocirca, cum diuinæ virtuti nihil queat
reſiſtere, & ſimilibus miraculis refertæ
ſint veteres hiſtoriæ, quas nullus in vni-
uerſum, niſi perfrictæ frontis homo,
reiicere poteſt, certè non adeò incredibi-
le videri debet, Mariæ quoque domun-
culam Deo ſacratam, quum male negle-
cta iaceret, impiis ademptam eſſe culto-
ribus, & inuiſibili quadam virtute ad lo-
cum honeſtiorem tandem demigraſſe,
vbi ad verum, & ſalutarem Chriſtianæ
gentis vſum, & fructum conuerteretur.

Ceterum, ſi ſacerrimæ huius Domus
miram præſtantiam agnoſcere cupimus,
in mentem quæſo reuocemus, in ea re-
parationis noſtræ iactum eſſe fundamen-
tum, pullulaſſe legis gratiæ exordium,
reuelatum fuiſſe diuinæ mentis arca-
num, & factum eſſe illud immenſæ
charitatis, & ſupernæ dignationis offi-
cium, vt Paulus inquit: *Venit plenitudo* Gal. 4.
temporis: humano generi Deus humana
carne indutus apparuit. Quamobrem iu-
dicio meo tanta eſt loci huius digni-
tas, talis gloria, tam excelſa maieſtas, vt
ipſum locis omnibus, quæ ſub cœlo ſunt,
anteferre non dubitem: nuſquam enim
alibi magis egregia opera, excellentiora-
que myſteria diuina clementia monſtra-
uit in terris. In agro (vt ferunt) Dama- Gen. 1.
ſcæno, de limo terræ homo creatus, hic
de puriſſima Virginei corporis ſubſtan-
tia, nulli peccato obnoxia, Deus homo
factus eſt: in terreſtri paradiſo mulier de
viri latere ſumpta, hic mulier Virgo, na- Gen 2.
turæ ordine mutato, Dei mater effe- Gen. 7. & 8.
cta eſt: in arca Noe generis humani ſer-
uatæ reliquiæ, hic toti mundo ſalus eſt
orta: ſub quercu Mambrè credentium
pater Abraham tres Angelos vidit, & Gen. 18.
hoſpitio ſuſcepit: hic Deus, Angelus, &
Maria adſunt, Deus autem non in hoſpi-
tio tantum, ſed in vtero Virginis in car- Exod 20. 34.
ne noſtræ fragilitatis, in vnitate perſonæ
ſuſceptus: in monte Sina lex Moyſi tra-
dita, Dei digito ſcripta; hic Deus fecit po-
tentiam in brachio ſuo, & datus eſt nobis
legislator, via, veritas, & vita. Tem- Ioan 14.
plum illud Salomonis admirabile qui- 3. Reg. 8.
dem fuit, & glorioſum, ac Dei præſen-
tia ſanctum, ac venerabile, ſed vbi
quæſo Deus præſens magis vmquam
fuit, quàm iſto in loco, qui primus Dei
præſentiam corporalem accepit? Ar-
ca fœderis Tabularum receptaculum, 2 Reg. 6.
Legis armarium, quod prophanis ma- 3. Reg. 19.
nibus attrectari non licuit, præcipua
ſeruabatur obſeruantia: at in ſacello Exod. 3.
iſto non tabulæ lapideæ, ſed ipſe le-
gis auctor, & conſummator in carne
Deus, qui in vento, Eliæ, in igne Moyſi Matth. 5.
legitur apparuiſſe: fuit Bethleem ciui- Matth. 2.
tas illa Iudææ, quæ quondam Ephrata
dicebatur, Chriſti natiuitate feliciſſima,

Luc. 2. in qua carmen illud Angelicum: *Gloria in*
excelſis Deo:cœleſti voce cantatum eſt,ſed
Chriſtus illic floruit, hic radicauit. Ille
mõs excelſus,in quo Chriſtus cum Moy-
Math 17. ſe, & Elia loquens, transfiguratus,
Luc. 9. veſtibus, & facie glorificata viſus eſt ab
Apoſtolis, ad breue tempus exultauit:hic
autem locus longa, ſecretaque conuerſa-
tione Deo familiariſſimus,hic enim con-
Ioan. 6. ceptus, hic nutritus eſſe perhibetur. Prata
Ioann. 11. illa trans mare Galileæ, in quibus tot ho-
Luc. 19. minum millia ſaturata leguntur, Lazari,
Luc. 7. & Zachæi, & Simonis, & cetera loca, quæ
Matth. 26. dignatus eſt Chriſtus ſua pręſentia,& mi-
raculis illuſtrare, profectò ſunt omni ve-
neratione digniſſima, ſed vbinam Deus
vmquam maius miraculum exhibuit?hic
Ioan 1. *Verbum caro factum eſt*: hic Deus viſibilis
ad vitæ noſtræ palæſtram deſcendit, vt
noſtris mortalibus armis communem
Actor. 1. humani generis hoſtem profligaret. Mõs
oliuarum, vtique Chriſti Domini aſcen-
ſione clariſſimus,ſed locus iſte Annæ do-
micilio,B. Virginis natiuitate, & Chriſti
Luc. 1. conceptione nobilitatus eſt. beata qui-
dem Zachariæ domus, duarum matrum
ſalutatione illuſtrata,Chriſti Præcurſoris
decorata præſentia,ſed domus huius lon-
ge maius eſt priuilegium. nam præter ea,
Matth. 3. quæ domui Zachariæ donant ornamen-
ta, hoc plus habet, quod fuit ab Apoſto-
lico ſacrata collegio: Iordanis vnde do-
minico glorianter tactu, ſed domus iſta
Virginis immaculatæ,tota Chriſti mani-
bus contrectata, pauimentum hoc toties
Chriſti tulit veſtigia, parietes iſti conſcij
fuere Chriſti Incarnationis. Hæremus,il-
la dominico conſecrata ieiunio, non pa-
rum habet venerationis, & laudis; at in
domo iſta quoties abſtinuiſſe, & ieiunaſ-
ſe Chriſtus,& maiora opera virtutis exer-
cuiſſe putandus eſt,cuius vita, erat ſancti-
tas,doctrina, veritas, pietas, charitas,&
omnium virtutum magiſterium? Hortus
ille, in quo Chriſtus orare conſueuerat,
inter loca ſanctitate pręclara nequaquam
poſtremus eſt habendus;at in ſacello iſto
Chriſtus paruulus,& adultus orauit; mã-
ducauit, bibit, dormiuit,atque quieuit.In
Cruce,licet iuxta Ieremię vaticinium,cu- *Ierem. 4.*
ius meminit Paulus ad hebræos, noſtræ *ad Hebr. 2.*
ſalutis opus conſummatum, hic verò in-
choatum fuerit,ita vt illic vltima Chriſti,
hic vero prima ſtatio fuerit in vtero ma-
tris, moriturus venit ad vitam, ibi perre-
xit ad mortem; hic cum gaudio celebran-
da conceptio, illic cum mœrore lacry-
manda mors. Hæc, vel ſimilia contem-
plans ille nõ minus poeta inſignis, quàm
orator præcellens, Marcus Antonius
Mauritius in carmine ad B. Virginem, *Marc. Ant. Mauritius.*
hæc præclara nobis ſcripta reliquit:

Quænam igitur Regum ſedes, quæ Templa per Orbem
Huic ſe auſint conferre loco? ter, & amplius omnes
Ante alias felix Picæni littoris ora.
Cui ſolymos ſpectare domi, cui munere diuum
Fas calcare domi eſt pedibus veſtigia Chriſti.
En ego iam ſupplex procumbam, atque oſcula figam
Parietibus ſanctis, ſpargamque hoc puluere crines.
Adſpice me ſuperis à ſedibus, adſpice Virgo
Proſtratum, atque imo gemitus ex corde cientem,
Et pectus tundentem, & fletibus ora rigantem,
Neu, quamquam culpis adopertum turpibus arce
Aſpectu me Diua tuo;ſi pectore toto.
Te veneror,ſi te dubiis in rebus ad vnam
Confugio,teque auxilium Sanctiſſima poſco.
Pænitet ex animo vitæ me Diua prioris,
Pænitet, & meritas horret mens conſcia pœnas,
Quod niſi tu caſto pendentem ex vbere natum
Concilias, placaſque mihi, quo tendere curſum,
Quoue malis feſſam tentabo aduertere puppim?
At tu(namq; ſoles)placida dignare querelas
Aure meas,& ades lapſis mitiſſima rebus.

Certè

Certè equidem tot appendentes æde tabellas
Adſpicio, quam te miſeris præſto eſſe loquuntur.
Hic te animo ſpectans terrentem viſcera febrim
Depulit: ille hyadas triſtes, hædumque cadentem
Spectauit tutus, vertentibus æquora ventis,
Et duce te patrias enauit ſaluus ad oras.
Criminis ille reus falſi ſub iudice duro,
Dum mortem ſpectat, tenebroſo carcere clauſus,
Munere Diua ſuo, detecta fraude reuiſit
Vxorem, & natos, exoptatumque parētem.
O ego nunc morbis multò grauioribus æger,
Naufragiumque timens longe exitioſius illo,
Et iam pridem animum peccati compede vinctum,
Si poßim morbis liber, vincliſque ſolutus,
Fluctibus, & ventis laceram ſubducere puppim,
Quas tibi lætus agam grates, dum vita manebit?
Te, cum luce noua ſparget ſol aureus Orbē,
Te recinam, quoties abſcondet opaca polum nox,
Et tua præcipuo venerabor numina cultu.

E contra verò (proh dolor) factitant præcitati hæretici Vergerius, & Ilyricus, aliique huius tempeſtatis miſeri illorum aſſeclæ, quorum Sycophanta maledicentia, ac virulentus furor tantum profecit, vt nō ſolum ſuperuacaneas huius ſacerrimæ Domus laudes perperam iudicarent, ſed & tamquam contemnendam fabellam, multiplicem illius in varia loca translationem ſacrilego auſu irrideant, quorum exſecrandam audaciam cum mendaciis coniunctam, non ſolum vetuſtæ hiſtoriæ, antiquæ traditiones, Pontificum, & maiorum auctoritas, communiſque Catholicæ Eccleſiæ conſenſus, ſed & tot teſtimonia oppugnant, quot ſigna, & miracula iampridem annis quadringentis toti Orbi Deus Opt. Max publice demonſtrauit, ac nunc etiam Europa tota obſtupeſcente, demonſtrat. Ea quidem tàm multa ſunt, vt nullo numero comprehendi, tàm aperta, & illuſtria, vt nonniſi ab impudentiſſimis hominibus negari; tàm clara, ſtupenda, lateque patentia, vt pro dignitate à peritiſſimo quidem oratore celebrari, & explicari neutiquam poſſint, vnde pauciſſima quædam referre contentus ero, Lectorem mittens ad præclarum hiſtoriographum Hieronymum Angelitam, qui multa in id genus erudite congeſſit. Miram ſanè ſacerrimæ huius Domus virtutem perſenſit Paulus II. Pōt. Max. qui cum Laureti ſeſe Deiparæ commendaſſet, ex grauiſſimo morbo, & epydimiæ vlcere, quo laborabat, ſubitò, ac mirabiliter ſaluti eſt reſtitutus. Tùm celebris viri Petri Gratianopolitani vxor Antonia, nonniſi hoc ipſo ſacro loco ſeptem Dœmonibus, à quibus erat obſeſſa, multis tunc præſentibus, potuit liberari. Multis retro annis, quū illuſtris Theologus, item & poëta, quem dixi, Baptiſta Mantuanus floreret, qui poſtquam in febrim ardentiſſimam incidiſſet, Lauretanæ Virgini reſtituendam valetudinem commendauit, eique vota fecit, ſicut carmen ab illo conſcriptum non obſcurè declarat: ſic enim inter cetera ille canit:

Erue me tantis igitur Regina periclis,
Et laceræ ſparſas collige nauis opes.
Mox, vt liber ero, Lauretia Tēpla reuiſam
Et tibi de noſtro carmine munus erit.
Carmine perſoluā grates, & carmine laudes,
Carmine diuinum teſtificabor opus.

Ac tandem (vt paucis multa complectar) innumeri ſunt, qui grauiſſimis morbis ſuperatis, optatam ſanitatem recuperarunt, horrenda terræ, ignis, maris, hoſtiumque pericula euaſerunt, in rebus aduerſis, ac deſperatis miram ſubleuationem perſenſerunt, & quotidie experiuntur, quia ſacra illa Domus, perennis fons eſt miraculorum, portēta ſemper, ac prodigia in fidelium ſalutem, & Hæreticorum confuſionem continuò ſcaturiens.

Sed iam ad aliam circumſtantiam ſcitu digniſſimam accedamus; de cohabitatione Ioſephi cum Maria tempore Angelicæ

Vergerius, & Illyr. loc. pet.

Hier. Angel. de hiſt. domus Lauretanæ.

Bapt. Mant.

licæ ſalutationis; non enim eſt in hoc vna
D. Anſel. ſu. 1. c. Matth. omnium ſententia. nam Diuus Anſel-
mus, Abulenſis, & Caietanus affirmant,
Abul. ſup. c. 2 Matth. poſt q. 33. Ioſephum tunc non habitaſſe cum Vir-
gine, quod ex illis verbi Angeli colligunt:
Ioſeph, fili Dauid, noli timere accipere Ma-
Caiet. ſuper Matth. *riam coniugem tuam*: igitur nondum illam
acceperat ſolemnitate nuptiali, nec cum
illa cohabitabat, alioquin iam eam acce-
piſſet. Multi tamen Patres ſecus opinan-
tes, aiunt: Mariam, & Ioſephum iam co-
habitaſſe in eadem domo tempore con-
D. Chryſoſt. ceptionis Verbi Dei: ita ſentit Chryſoſto-
Gregor. Niſſ. mus hom. 4. in Matthæum, Gregorius
Epiphanius. Niſſænus in orat. de Chriſti natiuitate.
D. Thom. Epiphanius hæreſ. 78. ac permulti recen-
tiores, & D. Thomas 3. p. q. 29. art. 2. hanc
opinionem ait eſſe magis conſonam
euangelio. Mouet autem D. Thomam
ad hanc magis amplectendam ſenten-
Matth. 1. tiam locus ille Matthæi 1. *Voluit occultè*
dimittere eam: quo verbo ſatis apertè in-
dicatur, iam antea fuiſſe ad cohabitan-
D. Ambr l. 2 in Luc. in pr. dum admiſſam; nã (vt D. Ambroſius ait)
quam non accepit, nemo dimittit; & ideo, qui
volebat dimittere, fatebatur accepiſſe: : &
certè, ſi quando B. Virgo concepit Ver-
bum Dei, nondum erat in domo viri ſui
Ioſeph, non videtur ſatis proſpectum
famæ illius. nam quando ſponſa conci-
pit in domo ſponſi, meritò eſſe putatur
conceptio maritalis; ſi verò ante cohabi-
tationem concipiat, ſemper huiuſmodi
conceptio habetur ſuſpecta. quare verba
Matth. 1. illa: *Noli timere, accipere Mariam*, iuxta
Chryſoſtomi, & Ambroſij ſententiam,
non ſunt intelligenda, quod denuò eſſet
in domum Ioſeph traducenda; ſed in hũc
modum; quod moneatur Ioſeph, vt ſpon-
ſam, quam domi habebat, & propoſito, &
animo dimiſerat, domi retineat, ita vt
ſenſus ſit: *noli timere accipere*: id eſt, tecum
illam ſimul cohabitare; in qua etiam
Theophilact. ſententia ſunt Theophilactus, & Euthy-
Euthymius. mius. Alter vero locus à Caietano cita-
tus: *& nollet eam traducere*; non eſt ſenſus
(aiũt) in domũ ſuã adducere, ſed *traducere*,
ſignificabat, *infamare*, & vt adulterã accu-
ſare, vt omnes ferè expoſitores explanãt.
Verùm licet hanc ſententiam probabilẽ
iudicemus, contrariam tamen probabi-
liorem latè ſupra lib. 4 cõmonſtrauimus.

Porrò circumſtantiam occupationis, &
exercitij, cui B. Virgo vacabat, cum An-
gelus ad eam ingreſſus eſt, Patres mini-
me ſilẽtio præteriere. nam D. Augu. lib. 3. *D. Auguſtin.*
de mirabil. ſacræ Scripturæ ait: *Mater Do-*
mini orãs, verbo Angeli annunciantis ſine vllo
incredulitatis, aut inobedientiæ obiecto conſen-
ſit. & D. Bernardus ſuper *Miſſus*, inquit: *quo* *D. Bern.*
ingreſſus in ſecreto cubiculo, vbi clauſo ſuper ſe
oſtio, orabat Patrem in abſcondito: Docet
idem Albertus magnus ſuper cap. 1. Lucę, *Alber. mag.*
dicens: quod cum cõceptio filij Dei, eſſet *cap. 36.*
perfectiſſima operatio, nõniſi in perfectiſ-
ſimo ſtatu fieri debebat; ſtatus autem vitę
contemplatiuæ perfectior eſt ſtatu vitę a-
ctiuæ. Et quidem ſi conceptio Præcurſo- *Luc. 1.*
ris fuit annunciata Zachariæ eius patri in
ſacrificio occupato, multò congruẽtius e-
rat, vt Redemptoris conceptio annuncia-
retur futuræ eius matri, orationi, & con-
templationi vacãti. Alij dicunt, B. Mariã,
inuentam ab Angelo, propheticum illud
Iſaiæ vaticinium legentem: *Ecce Virgo con-* *Iſai. 7.*
cipiet, & pariet filiũ. Addit autem Albertus *Alber. mag.*
magnus c. 63. *Credimus B. Virginẽ in aduẽtu*
Angeli inclinatis genibus, & eleuatis puris
manibus, ac erectis in cœlum oculis extitiſſe;

An autem, quando Verbum caro factũ
eſt, B. Virgo clarè intuita fuerit diuinam
eſſentiam, licet dubitãter affirmet D. An- *D. Antonin.*
toninus dicẽs: *Forte in ipſo conceptu, vel par-* *4. p. tit. 15.*
tu, illi datum eſt ad horam, vt videret myſte- *17 §. 1.*
rium huiuſmodi, vt in patria: ſuppoſito ta-
men B. Virginem mortali carne indutam
aliquando vidiſſe clarè diuinam eſſentiã, *D. Auguſt.*
(prout expreſſè docet D. Aug. tract. ſuper *Hugo Victo.*
Magnificat, dum ait: *Nam cum ſe Dominum* *ſuper Magn.*
magnificare perhibuit, reuerendam vniuerſis *Vbert. l. 2.*
æterni numinis maieſtatem interna viſione *boris vit.*
contueri ſe manifeſtè declarauit: quem ſecu- *Crucifixi c.*
ti ſunt Hugo Victorinus, Vbertinus, & *9.*
Cancellarius Pariſienſis ſatis vtique ra- *Cãcel. Pariſ.*
tioni conſentaneum erat, vt in quo die *Gerſ. alphab.*
Deum ventre concipiebat, eundem men- *88 lit. 9.*

te pe-

te per claram viſionem conciperet, vt ſic perfectiſſimæ conceptioni ventris, perfectiſſima correſponderet conceptio mentis.

Tandem vltimam clauſuræ circumſtantiam minime prætermittam, vt ad componendos Virginum mores noſtra *D. Bernard. ſuper miſſus.* conuertatur oratio. hanc nobis tradit D. Bernardus in hæc verba: *Suſpicandum non eſt, quod apertum Angelus inuenerit Virginis oſtium, cui nimirum in propoſito erat fugere hominum frequentiam, vitare colloquia, ne orantis ſilentium perturbaretur*: id ſanè myſterio congruebat, vt Angelus clauſis ianuis ingrederetur oratorium, quatenus per hoc ſignificaretur, quod Dei filius, cuius Incarnationem annunciabat, clauſo virginali vtero ingreſſurus, & egreſſurus *Ezech. 44.* erat, iuxta illud Ezechielis: *Porta hæc clauſa erit, & vir non pertranſibit per eam.* *Iacob. heret. Conſil. 3. cap. 1. Gen. 24.* Scio, Iacobum hæreticum in ſuo exſecrando Protouãgelio ementitum fuiſſe, non domi, ſed foris primum ab Angelo ſalutatam Mariam; finxit enim illam, velut alteram Rebeccam, accepta hydria foras ad hauriendam aquam prodiiſſe, atque tunc illi vocem, neſcio vnde allatam, intonuiſ- *Luc. 1.* ſe: *Aue, gratia plena*: ipſam vero in dexteram, & ſiniſtram partem circumpexiſſe, vt inſolitæ vocis prolatorem agnoſceret: cumque tremefacta, domum rediiſſet, ac hydriam depoſuiſſet, tùm demum Angelum domi adſtitiſſe, & cum illa longum iniiſſe colloquium. Hanc hæreticam fabellam ſatis vtique expugnari arbitror ex verbis ipſius ſacri Euangeliſtæ: nam, vt Patres adnotant, dum ait: *Ingreſſus Ange-* *Ibid.* *lus ad eam dicens: Aue gratia plena*: aperte ſupponit, Virginem domi ſuæ incluſam eſſe, & in ea primum ab Angelo ſalutatam: permultum enim B. Virgo ab alia- *Gen. 34. Iud. 11. Luc. 10. 2. Reg. 2. Exod. 14. Marc. 6.* rum fœminarum moribus aberat, quæ, vel cum Martha, domeſticis curis turbantur, & diſtrahũtur: vel cum Dina, foris vagantur; vel cum Iephte filia, lamentis, fœmineiſq; affectibus libenter indulgẽt; vel cum Michol Dauidis vxore nugantur; vel cum Moyſis ſorore murmurant, vel cum Herodiadis filia impudice ſaltant; vel denique cum filiabus Sion elatæ, atque põ- *Iſai. 3.* poſæ, vt ſpectent ſimul, & ſpectentur luxu, & mundo immodico delectantur: nihil eiuſmodi, quod frequenter fatuæ Virgines, ac vulgares mulieres factitant, in noſtram Virginem cadit, quæ non in Theatris, choræis, aut publicis viis ſed in loco dumtaxat ſecreto, piiſq; contemplationibus apto ab Angelo inuenta perhibetur, vt quæ ab Spiritu S. quietis, & pacis amantiſſimo, velut magiſtro, & rectore ſuo gubernaretur. atque hinc eſt, quod D. *D. Hier. in c. 7. Iſai. & in epiſt. ad Euſtoch.* Hieronymus monet, Virginem hanc Hebræis *Abalma*, id eſt *ſecretam* & *abſconditã* haud temere nuncupari, quæ, cum primum & vidiſſet, & audiſſet Angelum, turbata fuerit, quòd numquam, aut rariſſime à viro fuerat conſpecta, & ſalutata.

Hinc virginitatis cultrices diſcant o- *Gen. 34.* portet, Clauſuræ vigilantes cuſtodes eſſe, niſi inæſtimabilem virginei pudoris theſaurum latronibus prædandum exponere velint, parenteſque ſuos maculare, ingentique dolore conficere, vt contigit Dinæ, quæ quia voluit peruagari, & luſtrare ciuitatis plateas, virginitatis pudore amiſſo, tàm ingenti dolore patrem ſuum Iacobum affecit, vt cum ſtuprum illud magnæ internecionis cauſa exſtitiſſet ipſe Iacob conquereretur, quod illum filia ſtupro, & filij internecione ab illo exorta, exſecrabilem omnibus reddidiſſent; nam vbi vulgata noſtra *Ibid.* ait: *odioſum me feciſtis*; alia verſio legit: *fœtere me feciſtis*: quaſi diceret: antea eram ille, de quo pater meus Iſaac dixerat, *Gen. 27.* *Ecce odor filij mei, ſicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus*: nunc autem, quaſi hoc odore ſopito, infelix hic Dinæ filiæ meæ, & filiorum euentus commaculat me, & fœtere me facit. Vnde ponderatione dignum eſt, quod cum hæc Dina, ſecundum Hebræorum traditionem, poſtea vxor eſſet Iob, cum omnia bona illi eripuiſſet etiam filios, vxorem tamen nõ abſtulit, quia prauam eius indolem cognoſcens, prædorauit, inſtrumentũ eius

futurum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

futurum eſſe ad perſequendum Iobum, quod adeo rei exitus probauit, vt ſacra Scriptura atteſtante, perſuaderet ei, vt Deum malediceret: *Benedic Deo, & morere.* Imitentur ergo Virgines ſanctam Iudith, de qua ſacer textus dicit: *Fecit cubiculum in ſuperiore parte domus:* hęc enim clauſura non parum eam iuuit, vt caſtitatem conſeruaret. Vnde laudantes illam ob victoriam, quam de Holoferne tulerat, in hunc modum canebant: *Benedicta filia tu à Domino, eo, quod caſtitatem amaueris, & poſt virum tuum, alterum neſcieris.* meritò quiſpiam poſſet dicere: incongruum fuiſſe hoc laudationis genus, eo tempore, quo non de caſtitate, ſed de fortitudine, quam in præcidendo capite Holofernis, & fugando eius exercitu oſtentauerat, agebatur: at ſi id alta mente perpendadamus, excellentius fortitudinis opus erat, bullientem libidinem compeſcere, quàm fortiſſimum quemque hoſtem iugulare; nam (vt ait Salomon) *melior eſt, qui dominatur animo ſuo, expugnatore Vrbium:* quod ſi etiam aduertamus, Holofernem Iudith amore captum, illam ſollicitaſſe, vt ſibi conſentiret, à quo tamen pollui minime ſe permiſit, facile inde deprehendemus, poſt duplicem hanc factam victoriam de Holoferne, congrue ſatis ob caſtitatem laudari. Simon Maiolus Epiſcopus narrat, Macrinam vxorem Torquati poſt mortem viri ſui, clauſuræ adeo obſeruatricem fuiſſe, vt præter domeſticos, humanus oculus numquam eã videret, adeo, vt cum Romam duceretur quidam Cyclops, & omnes vndique properarent, tàm viri, quàm fœminæ ad videndum portentoſum hoc monſtrum, vnicum dumtaxat oculum in fronte habens, & quod amplius eſt, tranſeunte Cyclopide per viam, in qua domus ei erat, & à famula accerſita, vt ad feneſtram properaret, ad videndum eum, naturalem appetitum illum videndi adeo cohibuit, vt prę violentia, quam ſibi intulerat, clauſuram ſuam ſeruans animam exhalaret. hæc autem fœmina, ſi interrogaretur, vt quid tàm ſollicitam clauſuræ curam gereret, non aliam credimus exhibituram rationem, quàm vt caſtitatem conſeruaret. Fœmina enim eſt, velut ceruą: ſic nãque eam appellauit Salomon: *Lætare cum muliere adoleſcentiæ tuæ, cerua chariſſima:* hanc quidem, dum intra ſpecus, & antrum ſuum, vel intra denſiſſimum nemus ſe continet, canes illam non inſectantur, nec perſequuntur; inde tamen egrediens, & hac, illacque errans frequenter & à canibus dilaceratur, & à venatoribus capitur, quibus ad nutum oportet ſe ſubiicj; at non ſecus accidit fœminis, quæ dum intra clauſuram ſe cuſtodiunt, viri eas non facile inſectantur; at ſi videre, & videri cupientes clauſuræ ſecreta violent, & in publicum prodeant, in manus laſciuorum venatorum plerumque incidunt, ac per fas, vel per nefas compelluntur ſe miſere illis ſubdere, ac libidinoſæ eorum voluntati acquieſcere, cum magno earum dedecore, ingentique illius iniuria, qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat in ſæcula ſæculorum. Amen.

Iob. 2.
Iudith. 8.
Iudit. 15.
Prou. 16.
Simon Maiolus Epiſc.
Prou. 5.

HOMILIA IV.

Quæ latent arcana in illo verbo: Aue: ſalutationis Angelicæ aperiuntur, vbi mira antitheſis, ſeu contrapoſitio nominum, Euæ, & Aue, ac perſonarum Mariæ, & Euæ, ex Patrum doctrina, & aliis à nobis excogitatis proponitur.

MVLTI olim, ac varij ſalutandi modi viguerunt, quorum ſacra meminere eloquia. Ioab, Princeps militiæ, occurrens Amaſæ ſalutauit eum dicens:

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN